

Kivijärven kunnan sisäisen tarkastuksen toimintaohje

1 § Sisäisen tarkastuksen tarkoitus ja periaatteet

Sisäinen tarkastus on riippumatonta ja objektiivista arviointi- ja varmistus- sekä konsultointitoimintaa, jonka tarkoituksena on tuottaa lisäarvoa organisaatiolle ja kehittää sen toimintaa. Sisäinen tarkastus tukee kunnanjohtajaa ja kunnanhallitusta tavoitteiden saavuttamisessa tarjoamalla järjestelmällisen lähestymistavan kaupunkikonsernin riskienhallinta-, valvonta- sekä johtamis- ja hallintoprosessien tuloksellisuuden arviointiin ja kehittämiseen.

2 § Asema, valtuudet ja vastuu

Asema

Sisäinen tarkastus toimii kunnanhallituksen ja kunnanjohtajan alaisuudessa. Sisäisen tarkastuksen toiminta-alueena ovat kuntakonsernin kaikki toiminnot ja toimintayksiköt sekä tarvittaessa palveluntuottajille ulkoistetut toiminnot tai palvelut.

Valtuudet

Sisäisellä tarkastuksella on oikeus viivytyksettä ja veloituksetta saada tarkastustehtävänsä varten tarpeelliset tiedot, asiakirjat ja tietojärjestelmien käyttöoikeudet salassapitosäännösten estämättä. Lisäksi se on oikeutettu saamaan kaupungin muilta toimintayksiköiltä ja arviointien kohteilta tehtäviensä hoitamisen kannalta tarpeellista apua. Tiedonsaantioikeuden toteuttamiseksi sisäisen tarkastuksen henkilökunnalla on läsnäolo- ja puheoikeus toimintayksikköjen johtoryhmien kokouksissa ja muissa tiedonsaannin kannalta tarpeellisissa tilaisuuksissa.

Vastuu

Sisäisellä tarkastuksella on asiantuntijavastuu työstään. Sisäisen tarkastuksen tulee noudattaa tietojen salassapidosta annettuja säännöksiä ja määräyksiä. Sisäinen tarkastus on riippumaton tarkastettavista toiminnoista. Tarkastus- ja konsultointitoiminnan riippumattomuuden turvaamiseksi sisäisellä tarkastuksella ei ole päätösvaltaa eikä toiminnallista vastuuta tarkastettavien toimintojen suhteen.

Sisäinen tarkastus ei vastaa sisäisestä valvonnasta.

3 § Tehtävät

Sisäisen tarkastuksen tehtävänä on arvioida, varmistaa ja tukea hyvän johtamis- ja hallintotavan toteutumista sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tuloksellisuutta ja riittävyyttä. Sisäinen tarkastus antaa tarkastushavaintojen perusteella suosituksia sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kehittämiseksi.

Tarkastusten tavoitteena on tuottaa riippumaton arvio sisäisestä valvonnasta, riskienhallinnasta tai johtamis- ja hallintoprosesseista. Tarkastusten tavoitteena on eettisten arvojen ja hyvän johtamis- ja hallintotavan tukeminen sekä riski- ja valvontatietoisuuden tuottaminen ja lisääminen.

Sisäinen tarkastus voi antaa sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevaa neuvontaluonteista konsultointipalvelua. Konsultointipalvelut eivät saa vaarantaa sisäisen tarkastuksen riippumattomuutta ja objektiivisuutta. Sisäinen tarkastus voi tarvittaessa avustaa väärinkäytösepäilyjen tutkimisessa.

Sisäisellä tarkastuksella tulee kokonaisuutena olla tehtäviensä suorittamiseen tarvittava asiantuntemus. Sisäisellä tarkastuksella on tarvittaessa oikeus hankkia ulkopuolista asiantuntijapalvelua kunnanjohtajan hyväksynnällä.

Sisäisen tarkastuksen tulee huolehtia riittävästä yhteistyöstä ja yhteydenpidosta ulkoisen tarkastuksen kanssa.

4 § Eettiset toimintaperiaatteet

Sisäinen tarkastus asettaa tavoitteensa siten, että ne ovat yhteneväisessä linjassa kunnan tavoitteiden kanssa. Sisäisen tarkastuksen työtä ohjaavat kunnan säännöt ja ohjeet.

Sisäisen tarkastuksen keskeiset toimintaperiaatteet ovat rehellisyys, objektiivisuus, luottamuksellisuus ja ammattitaito.

Sisäisen tarkastuksen on oltava riippumaton tarkastettavista toiminnoista ja sen tulee olla työssään puolueeton. Sisäisen tarkastuksen tulee pidättäytyä arvioimasta sellaisia toimintoja, joista se on ollut vastuussa viimeksi kuluneen vuoden aikana. Tehtävien suorittamisessa on otettava huomioon hallintolain (434/2003) esteellisyysäännökset.

Sisäisen tarkastuksen on käytettävä työssään saatua tietoa harkiten ja noudatettava tietojen salassapidosta annettuja säännöksiä ja määräyksiä. Tietoja ei saa käyttää henkilökohtaisen edun tavoittelemiseksi eikä tavoilla, joista voisi olla kunnalle haittaa.

5 § Toiminnan suunnittelu

Sisäinen tarkastus laatii vuosittain riskiperustaisen tarkastusten vuosisuunnitelman, jonka kunnanhallitus hyväksyy.

6 § Tehtävien toteuttaminen

Riskiperustaisen vuosisuunnitelman pohjalta sisäisen tarkastuksen yksikkö suunnittelee, toteuttaa ja dokumentoi tarkastus-, arviointi- ja konsultointitoimeksiannot toimintaohjeiden mukaisesti. Jokaisen toimeksiannon osalta laaditaan suunnitelma, jossa eritellään tavoitteet, laajuus, aikataulu, arviointikriteeristö sekä resurssit.

Toimeksiantojen raportoinnin tulee sisältää suunnitelman tiedot, keskeiset havainnot ja suositukset korjaavista toimenpiteistä. Havaintojen ja suositusten tulee perustua asianmukaisiin analyysihin ja arviointeihin. Raportointi voi olla kirjallista tai suullista riippuen tarkastushavaintojen merkittävydestä.

Sisäisen tarkastuksen on annettava tarkastuskohteen vastuuhenkilölle mahdollisuus esittää näkemyksensä tehdyistä havainnoista ennen lopullisen raportin antamista, ellei ole perusteltua syytä poikkeavaan menettelyyn.

7 § Raportointi

Sisäinen tarkastus raportoi vuosittain kunnanjohtajalle ja kunnanhallitukselle tarkastus- ja arviointityön keskeiset tulokset kuten vuosisuunnitelman toteutumisesta, merkittävimmistä avoimista riskeistä, sisäisen valvonnan tilasta sekä muista johtamis- ja hallintojärjestelmää koskevista asioista. Lisäksi yksikkö valmistelee toimintakertomuksen selonteon sisäisen valvonnan järjestämisestä.

Sisäisen tarkastuksen on viivytyksettä raportoitava kunnanjohtajalle havaitsemistaan merkittävistä sisäisen valvonnan tai riskienhallinnan puutteista sekä väärinkäytöksistä.

Sisäinen tarkastus raportoi työnsä tulokset tarkastuskohteen vastuuhenkilölle ja hänen esihenkilölleen.

Ulkoiselle tarkastukselle raportoidaan yhteisesti sovitun menettelytavan mukaan.

Muilta osin sisäinen tarkastus päättää raportoinnista.

8 § Dokumentointi ja arkistointi

Sisäisen tarkastuksen on laadittava tehdyistä tarkastuksista työpaperit, jotka dokumentoivat tehtyä tuota koskevat tiedot kohteittain. Työpaperit on laadittava ja säilytettävä siten, että havainnot ja suositukset voidaan myös jälkikäteen niiden perusteella todeta.

Tarkastusraportit säilytetään arkistointia koskevien määräysten mukaisesti. Tarkastusraporttien julkisuus määräytyy viranomaisen toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) mukaisesti.

10 § voimaantulo

Tämä toimintaohje tulee voimaan kunnanhallituksen hyväksynnällä 100/2024.

Sisäisen tarkastuksen on arvioitava toimintaohjeen päivitystarpeet ja tarvittaessa esitettävä siihen tehtävät muutokset.